

Uitspraaknr. G604

Datum:

25 september 1997

Soort geschil:

Instemmingsgeschil

Partijen:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renkum, nader aan te duiden als bevoegd gezag

-tegen-

de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de openbare basisscholen in de gemeente Renkum, nader aan te duiden als de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

>Overwegende met betrekking tot de feiten:

Het geschil

Het bevoegd gezag heeft de GMR begin 1997 een concept-klachtenregeling ongewenste intimiteiten voorgelegd in het kader van het voorkomen en bestrijden van ongewenste intimiteiten in het openbaar onderwijs. Na bespreking in de GMR en gezamenlijk overleg heeft het bevoegd gezag de regeling aangepast en opnieuw ter instemming aan de GMR voorgelegd. Bij brief van 13 mei 1997 heeft de GMR het bevoegd gezag laten weten zijn instemming te onthouden op een aantal punten. Vervolgens heeft de gemeenteraad op 28 mei 1997 zich erover uitgesproken dat hij op één punt aan de bezwaren van de GMR niet wil tegemoet komen en het voorstel handhaaft om per school een contactpersoon aan te stellen.

Het bevoegd gezag heeft overeenkomstig artikel 19, eerste lid, aanhef en onder a, WMO 1992 een instemmingsgeschil aanhangig gemaakt bij de Landelijke geschillencommissie voor het openbaar onderwijs, hetgeen is gebeurd bij brief van 26 juni 1997.

Op 3 september 1997 is een verweerschrift van de GMR ontvangen. De commissie heeft een openbare zitting gehouden op 10 september 1997 te Renkum. Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Het bevoegd gezag heeft op grond van onderstaande argumenten het voorstel gedaan tot de

"klachtenregeling ongewenste intimiteiten openbaar onderwijs Gemeente Renkum", ressorterend onder aangelegenheid f van artikel 6, WMO 1992, "vaststelling of wijziging van regels op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn".

Het bevoegd gezag heeft in het kader van het voorkomen en bestrijden van ongewenste intimiteiten in het openbaar onderwijs een klachtenregeling voorgesteld, waarbij het aansluiting heeft gezocht bij het landelijk opgestelde model van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het prijst zich gelukkig dat in zijn gemeente nog niet eerder ervaringen met klachten op dit terrein zijn opgedaan en achtte het mede daarom verstandig zich te conformeren aan een landelijke regeling. Dit neemt niet weg dat het heeft opengestaan voor suggesties ter verbetering daarvan van de zijde van de GMR. De meeste daarvan heeft het ook overgenomen.

Op één punt evenwel verschillen de GMR en hijzelf van mening, te weten over nut en noodzaak om per school een contactpersoon aan te stellen die klagers kan doorverwijzen naar de ene vertrouwenspersoon, die het bevoegd gezag voor alle vier openbare schoolvestigingen in Renkum zal aanwijzen.

Het bevoegd gezag is van mening dat, hoewel een klager zich rechtstreeks tot die vertrouwenspersoon of het bevoegd gezag kan wenden, de drempel lager is, wanneer zulks kan gebeuren via de weg van een in de school bekend persoon. Hiertoe zal geen verplichting bestaan,

maar indien klager de stap naar de vertrouwenspersoon liever niet rechtstreeks maakt, moet het hem/haar mogelijk zijn zich eerst tot een dichterbijstaand persoon te wenden. Het bevoegd gezag is bovendien van mening dat deze laagdrempeligheid in alle scholen gelijk moet zijn en het verwerpt om die reden het tussenvoorstel van de GMR om per school te laten uitmaken of zij een contactpersoon aanwijst.

Het erkent dat de animo onder de personeelsleden niet groot is, maar verwacht loyale medewerking indien de commissie zijn voorstel niet onredelijk acht. Wel zal de school zelf de keuze voor de contactpersoon kunnen maken, het bevoegd gezag acht zich daartoe niet geroepen.

De taak van de contactpersoon is in het voorstel beperkt tot het doorgeleiden van de klager naar de vertrouwenspersoon en het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de contactpersoon zelf inhoudelijk op de klacht ingaat. Hoewel dit in de praktijk moeilijk kan zijn, denkt het bevoegd gezag dat iemand die daartoe expliciet opdracht heeft, dat gemakkelijker zal afgaan dan iedere andere leerkracht of bij de school betrokkene, tot wie de klager zich naar willekeur richt, indien er geen contactpersoon is aangewezen. Ook zal het daardoor de vertrouwenspersoon mogelijk zijn met enige regelmaat met deze contactpersonen overleg te voeren en zo nodig ondersteuning te bieden.

Het bevoegd gezag heeft zich in de regio en bij de VNG geïnformeerd en vernomen dat de instelling van een contactpersoon per school veel voorkomt. Het bestrijdt de mening van de GMR dat die bepaling uit de VNG-regeling alleen op het voortgezet onderwijs of hele grote basisscholen ziet.

Mochten zich onverhoopt in de komende jaren voorvallen voordoen en geven die aanleiding het fenomeen van contactpersoon te herzien, dan zal het bevoegd gezag daar ook geen moeite mee hebben. Daarvoor heeft het weliswaar geen evaluatiemoment in de verordening opgenomen, maar het spreekt zich erover uit dat het altijd evaluatie zal nastreven indien daartoe aanleiding bestaat. Het heeft er ook geen bezwaren tegen indien de GMR dan opnieuw wezenlijke invloed uitoefent. Voor het op voorhand afzien van de contactpersoon per school, heeft het bevoegd gezag evenwel onvoldoende argumenten van de GMR gehoord.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad heeft op grond van onderstaande overwegingen zijn instemming onthouden aan het voorstel van het bevoegd gezag tot de "klachtenregeling ongewenste intimiteiten openbaar onderwijs Gemeente Renkum", ressorterend onder aangelegenheid f van artikel 6, WMO 1992, "vaststelling of wijziging van regels op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn".

Ook de GMR benadrukt dat hij en het bevoegd gezag gelukkig een vooralsnog academische discussie voeren over het omgaan met klachten op het terrein van ongewenste intimiteiten. Niettemin is de GMR van oordeel dat het er nu op aankomt een goede regeling te treffen, temeer daar hem nu het instemmingsrecht toekomt en hij later eerst moet afwachten of en wanneer het bevoegd gezag de regeling zal willen aanpassen. Hij voelt ook verantwoordelijkheid ten opzichte van de generaties na hem. Ook om die reden heeft hij het compromisvoorstel gedaan het instellen van een contactpersoon niet bij voorbaat uit te sluiten, maar per school over te laten of zij daaraan behoefte heeft. Bovendien leidt dit tot de mogelijkheid verschillende werkwijzen met elkaar te vergelijken, voorzover zich althans voorvallen voordoen, hetgeen niemand hoopt.

De voornaamste reden voor de GMR om zijn instemming aan het voorstel te onthouden is dat hij meent dat de laagdrempeligheid die het bevoegd gezag wil nastreven niet persé bereikt wordt door een contactpersoon aan te stellen. Deze figuur - hoewel misschien binnen de school geen onbekende - hoeft niet dezelfde te zijn als degene tot wie de ouders zich met hun klacht het liefst zouden wenden, omdat zij zich bij diegene het meest vertrouwd voelen. Ouders die dat laatste doen, worden daarvan niet weerhouden door het bestaan van een contactpersoon.

Voor die ouders die niet direct een klacht hebben, maar eerst eens gewoon willen praten is het eveneens frustrerend als zij zich dan met de contactpersoon in verbinding stellen en deze hen slechts doorverwijst naar de vertrouwenspersoon, van wie de naam bij de ouders via de informatiekanalen al bekend was. Voor de contactpersoon is dit een zeer ondankbare en daarmee onaantrekkelijke taak, vindt de GMR en hij wijst erop dat op alle vier de scholen geen van de personeelsleden een dergelijke taak ambieert.

Om tegemoet te komen aan de vrees van het bevoegd gezag dat degene op school die door ouders met een klacht wordt aangesproken daar naar eigen goeddunken mee omgaat, is het zinvoller een algehele gedragscode af te kondigen: wanneer enigszins sprake is van een klacht, moet de aangesprokene volstaan met door te verwijzen naar de vertrouwenspersoon.

Om de toegang tot die vertrouwenspersoon te vergemakkelijken is het raadzamer haar meer bekend te maken aan de scholen en bijvoorbeeld jaarlijks de informatie-avond te laten bijwonen. Dit acht de GMR niet onoverkomelijk, waar het hier vier betrekkelijk kleine schoolvestigingen betreft.

De GMR meent dat het VNG-model veelmeer bedoeld is voor grote scholengemeenschappen of hele grote basisscholen, waar de ouders veel moeilijker de weg weten te vinden. In Renkum gaat dat niet op.

Overwegende ten aanzien van het recht:

"Klachtenregeling ongewenste intimiteiten openbaar onderwijs Gemeente Renkum", ressorterend onder aangelegenheid f van artikel 6, WMO 1992, "vaststelling of wijziging van regels op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn".

De commissie constateert dat in Renkum geen ervaringen met klachten op het terrein van ongewenste intimiteiten zijn opgedaan en de klachtenregeling zoals door het bevoegd gezag voorgesteld, dan ook slechts is opgemaakt teneinde een regeling te hebben indien in de toekomst zich onverhoopt dergelijke situaties voordoen. Dat het bevoegd gezag daarbij aansluiting heeft gezocht bij een bestaand landelijk model van de VNG, dat in den lande op brede schaal is ingevoerd, acht de commissie op zichzelf niet onredelijk en eigenlijk ook voor de hand liggend.

Zij heeft tevens geconstateerd dat het bevoegd gezag op onderdelen het model heeft aangepast aan de wensen van de GMR en dat in zoverre ook daadwerkelijk overleg is gevoerd tussen partijen.

De commissie merkt op dat over het punt dat partijen verdeeld houdt, zij hun keuzes niet baseren op opgedane ervaringen en dat hun keuzes vooral bepaald worden door verschillen in uitgangspunt vanwaaruit de kwestie wordt benaderd. De commissie stelt voorts vast dat de redelijkheid aan die keuzes op voorhand niet kan worden ontzegd.

Het is niet aan de commissie haar eigen keuze op te leggen aan partijen. Gelet op de WMO is de toetsingsmaatstaf van de commissie of het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn voorstel heeft kunnen komen (artikel 21, derde lid, WMO 1992). Die maatstaf heeft tot gevolg dat in situaties waarin over de te maken keuzes verschillend kan worden gedacht, al gauw geoordeeld moet worden dat het voorstel van het bevoegd gezag mag worden omgezet in een definitief besluit. Dit is des te meer het geval indien het bevoegd gezag zijn keuze mede kan baseren op een landelijke modelregeling, zoals in casu het geval is.

De commissie ziet in dit geval, in aanmerking genomen de opmerkingen van de GMR en alle in geding zijnde belangen, geen reden om te oordelen dat het bevoegd gezag niet in redelijkheid heeft kunnen vasthouden aan het opnemen in zijn voorstel van een contactpersoon per school. Daarbij heeft zij ook betekenis toegekend aan het feit dat in de regeling de contactpersoon niet een persoon is die noodzakelijkerwijs een rol speelt wanneer er klachten zijn.

Echter, juist met het oog op de gevoerde discussie en in aanmerking genomen dat op dit terrein door partijen nog geen ervaring is opgedaan en niet is gesteld, laat staan gebleken, dat het bevoegd gezag op dit punt ervaringen van elders in beschouwing heeft genomen, is de commissie ook van oordeel dat het bevoegd gezag niet in redelijkheid heeft afgezien van het opnemen van een evaluatiemoment in de genoemde verordening. Mede gelet op het gestelde ter zitting acht de commissie het niet onredelijk dat het bevoegd gezag in de verordening alsnog bepaalt dat de regeling in ieder geval na vier jaren zal worden geëvalueerd. Het staat uiteraard het bevoegd gezag vrij eerder te evalueren wanneer daartoe in de ogen van het bevoegd gezag aanleiding bestaat. Ongeacht of een dergelijke evaluatie tot bijstelling dan wel handhaving van de geldende regeling leidt, zal het bevoegd gezag die uitkomst ter instemming aan de (G)MR('en) dienen voor te leggen.

Concluderende:

I. dat het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid heeft voorgesteld per school een contactpersoon als bedoeld in artikel 1 van de concept-verordening 'klachtenregeling ongewenste intimiteiten openbaar onderwijs Gemeente Renkum', aan te stellen;

II. dat het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid heeft afgezien van het opnemen van een evaluatiemoment in de onder I genoemde verordening;

stelt vast:

dat het bevoegd gezag de onder I genoemde concept-verordening mag omzetten in een definitief besluit, mits het in de regeling opneemt dat indien het bevoegd gezag de regeling evalueert - welke evaluatie in ieder geval vier jaar na inwerkingtreding zal moeten worden gehouden - het de uitkomst van die evaluatie ter instemming voorlegt aan de MR'en danwel de GMR.

Den Haag, 25 september 1997

De adjunct-secretaris,

drs M.R. Backer

De voorzitter,

mr B.K. Olivier